

واکنشهای همولیتیک خون

GCC-PA-97/04

واحد آموزش همگانی

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۵/۰۱/۱۵

تزریقات بعدی خون ممکن است این واکنش شدیدتر باشد.

بنابر این بیمارانی که خون فاقد گروه های فرعی بر روی گلبول های قرمز دریافت می کنند لازم است زمانی که به دریافت خون نیاز دارند این مورد را به متصدی بانک خون یا مسئول بخش پرستاری اعلام نماید تا از واکنشهای همولیتیک تاخیری جلوگیری شود.

منابع:

مطالب آقای دکتر احمد محمدی، فوق تخصص خون و آنکولوژی
برونر. سودارت، پرستاری داخلی - جراحی

به عنوان مثال شخصی که گروه خونی A+ دارد و روی گلبولهای قرمزش گروه خونی E را ندارد اگر چند بار خون حاوی گروه E را دریافت کند دچار واکنش همولیتیک تاخیری می شود. در این صورت این فرد باید در دفعات بعدی تزریق خون حتما خون فاقد E دریافت کند.

واکنشهای همولیتیک تاخیری معمولاً ۱۴ روز بعد از ترانسفوزیون خون رخ می دهد. علائم و نشانه های واکنش همولیتیک تاخیری شامل افت شدید هموگلوبین، افزایش سطح بیلی روبین و احتمالاً زردی چشم و صورت و به تدریج مشاهده خون در ادرار هست. تشخیص این علائم مهم هست زیرا در

واکنشهای همولیتیک خون

همه روزه در سراسر جهان بسیاری از افراد به خون و فرآورده های خونی نیاز پیدا می کنند، به طوری که از هر سه نفر، یک نفر در طول زندگی احتیاج به تزریق خون و فرآورده های خونی دارد.

گروه هایی خون اصلی شامل O, AB, B, A هستند اما روی گلبولهای قرمز خون بیش از ۲۰۰ آنتی ژن یا گروه خونی فرعی وجود دارد که در صورت سازگار نبودن می تواند منجر به واکنش همولیتیک تاخیری می شوند. این گروه های خونی شامل Kidd, Kell, C, E, D و... می باشند

تزریق خون می تواند با واکنش های نامناسب مختلفی همراه باشد. این واکنش ها می توانند حاد یا تأخیری باشند.

واکنش های همولیتیک به علت لیز در گلبولهای قرمز تزریق شده رخ می دهد. چنین واکنشهایی بر اساس زمان ایجاد به دو دسته واکنش های حاد و تأخیری تقسیم می گردد.

واکنش های همولیتیک حاد انتقال خون، زمانی رخ می دهد که ناسازگاری در گروه های خونی اصلی وجود داشته باشد(مثلاً تزریق خونی A به فرد دارای گروه خونی O یا B)

واکنش های حاد انتقال خون در طول زمان تزریق یا مدت زمان کوتاهی (طی ۲۴ ساعت) پس از اتمام تزریق خون رخ می دهند و شدت این واکنش ها بسیار متفاوت است.

یکی از واکنشهای مهم در تزریق خون واکنش همولیتیک تاخیری است. این واکنش ها در موارد ناسازگاری گروه های خونی فرعی به وجود می آید.

در صورتی که خون فردی فاقد گروه های فرعی روی گلبول های قرمز باشد و بیش از یک نوبت خون حاوی یک یا چند گروه فرعی دریافت کند ممکن است مقادیر قابل توجهی آنتی بادی علیه آن گروه خونی بسازد .